

MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 22 grudnia 2016 r.

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS.I.053.815.2016.AP

DDP.II.053.84.1.2016.NK

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej po rozpatrzeniu złożonej przez Panią petycji zarejestrowanej pod nr 62, dotyczącej podwyższenia renty socjalnej do 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a docelowo ustanowienia kwoty renty socjalnej dla osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym, niezdolnej do samodzielnej egzystencji, na poziomie równowartości kwoty minimum socjalnego obliczonego dla gospodarstwa z osobą niepełnosprawną, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195 oraz z 2016 r. poz. 1579), informuje.

Odnosząc się do zgłoszonych postulatów wyjaśniam, iż przepisy dotyczące zasad wypłaty renty socjalnej określa ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982, j.t. z późn. zm.). Świadczenie to przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy - w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Zgodnie z art. 5 powołanej ustawy o rencie socjalnej - ustalenia

całkowitej niezdolności do pracy lekarz orzecznik ZUS dokonuje na zasadach i w trybie określonym w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odpowiadając na postulat zwiększenia kwoty renty socjalnej należy po pierwsze wyjaśnić charakter świadczenia jakim jest renta socjalna. I tak, należy zauważyć, iż renta socjalna jest świadczeniem obligatoryjnym, ciągłym i zabezpieczającym, a jej celem jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy. Renta socjalna jest świadczeniem wypłacanym z systemu zabezpieczenia społecznego w całości finansowanym z budżetu państwa.

Ustalając wysokość renty socjalnej ustawodawca odniósł się do procentowej kwoty (84 %) najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na zbliżony charakter tych świadczeń tj. rekompensata braku możliwości podjęcia pracy i zabezpieczenie egzystencji. Osobom niepełnosprawnym zatem zagwarantowane zostało prawo do stałego świadczenia. Renta socjalna nie może zaspokajać wszystkich usprawiedliwionych potrzeb osób niepełnosprawnych. W ocenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej sytuacja materialna rencistów socjalnych nie odbiega od sytuacji materialnej innych osób niepełnosprawnych.

W pierwszym miejscu należy podnieść, iż renta socjalna nie jest świadczeniem uzależnionym od dochodu, nie obowiązują tu bowiem kryteria dochodowe, tak jak w przypadku świadczeń z pomocy społecznej. Kwota świadczenia z pomocy społecznej o podobnym do renty socjalnej charakterze, przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych, które nie posiadają własnego świadczenia emerytalno-rentowego, jakim jest zasiłek stały, podlega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość dochodu posiadanego przez osobę uprawnioną i jej rodzinę. Zasady wypłaty renty socjalnej są w tym kontekście znacznie bardziej korzystne dla osób niepełnosprawnych.

Renciści socjalni mają prawo również ubiegać się o przyznawane bez kryterium dochodowego zasiłki pielęgnacyjne na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 115 z późn. zm.), o dodatki mieszkaniowe, o jakich mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.) czy dodatki energetyczne na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.). Ponadto w szczególnie uzasadnionych przypadkach rencista socjalny może ubiegać się o specjalny zasiłek celowy z pomocy społecznej, w wysokości

nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Wskazane powyżej przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej oznaczają, że renta przeznaczona jest dla osób, które z powodu wcześniej powstałej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy, a często nawet zdobycia jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych. Świadczenie to jest wyrazem szczególnej troski państwa o takie osoby.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w wyniku uchwalenia przez Sejm RP w dniu 2 grudnia br. ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw od dnia 1 marca 2017 r. kwota renty socjalnej zostanie podwyższona do kwoty 840 zł.

W związku z powyższym w chwili obecnej nie jest rozpatrywana kwestia podwyższenia kwoty tego świadczenia do kwoty 100% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, ani też ustanowienia kwoty renty socjalnej na poziomie równowartości kwoty minimum socjalnego.

PODSEKRETARZ STANU
Elżbieta Bojanowska
Elżbieta Bojanowska